

V Bruseli 2. júla 2019
(OR. en)

10167/19

ECOFIN 622
UEM 225
SOC 474
EMPL 363
COMPET 503
EDUC 309
ENV 594
RECH 342
ENER 346
JAI 704
FSTR 125
REGIO 161

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	9938/19 - COM(2019) 514 final
Predmet:	Odporúčanie na ODPORÚČANIE RADY, ktoré sa týka národného programu reforiem Lotyšska na rok 2019 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Lotyšska na rok 2019

Delegáciám v prílohe zasielame uvedený návrh odporúčania Rady v znení, ktoré zrevidovali a odsúhlasili rôzne výbory Rady a ktoré vychádza z návrhu Komisie COM(2019) 514 final.

ODPORÚČANIE RADY,

ktoré sa týka národného programu reforiem Lotyšska na rok 2019 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Lotyšska na rok 2019

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

keďže:

- (1) Komisia začala európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2019 prijatím ročného prieskumu rastu 21. novembra 2018. Náležite pri tom zohľadnila Európsky pilier sociálnych práv, ktorý vyhlásili Európsky parlament, Rada a Komisia 17. novembra 2017. Priority ročného prieskumu rastu schválila Európska rada na zasadnutí 21. marca 2019. Komisia 21. novembra 2018 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011² aj správu o mechanizme varovania, v ktorej neurčila Lotyšsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky eurozóny, ktoré schválila Európska rada na zasadnutí 21. marca 2019. Rada prijala 9. apríla 2019 odporúčanie o hospodárskej politike eurozóny³ (ďalej len „odporúčanie pre eurozónu“), v ktorom sa stanovuje päť odporúčaní pre eurozónu (ďalej len „odporúčania pre eurozónu“).
- (2) Lotyšsko by ako členský štát, ktorého menou je euro, malo vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami v hospodárskej a menovej únii zabezpečiť úplné a včasné vykonanie odporúčania pre eurozónu z roku 2019 premietnutého do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 4. Predovšetkým platí, že zameranie hospodárskej politiky súvisiacej s investíciami na špecifikované oblasti a opatrenia na zlepšenie zručností pomôže plniť prvé odporúčanie pre eurozónu týkajúce sa zlepšenia produktivity v záujme opätovného nastolenia rovnováhy v eurozóne, pričom daňové opatrenia pomôžu plniť tretie odporúčanie pre eurozónu týkajúce sa fungovania trhu práce.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ Ú. v. EÚ C 136, 12.4.2019, s. 1.

- (3) Správa o Lotyšsku na rok 2019 bola uverejnená 27. februára 2019. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Lotyšsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 13. júla 2018⁴, následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania pre jednotlivé krajiny prijaté v predchádzajúcich rokoch, ako aj pokrok Lotyšska pri dosahovaní jeho národných cieľov stratégie Európa 2020.
- (4) Lotyšsko predložilo 15. apríla 2019 národný program reforiem na rok 2019 a 17. apríla 2019 program stability na rok 2019. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi týmito programami sa obidva programy posudzovali súčasne.
- (5) Príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny boli zohľadnené v programovaní európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) na obdobie 2014 – 2020. Ako je stanovené v článku 23 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013⁵, platí, že ak je to nevyhnutné na podporu vykonávania príslušných odporúčaní Rady, Komisia môže požiadať členský štát, aby preskúmal svoju partnerskú dohodu a príslušné programy a navrhol ich zmeny. Komisia poskytla ďalšie informácie o tom, ako bude využívať toto ustanovenie, v usmerneniach k uplatňovaniu opatrení spájajúcich účinnosť EŠIF s riadnou správou hospodárskych záležitostí.

⁴ Ú. v. EÚ C 320, 10.9.2018, s. 60.

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (6) Na Lotyšsko sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu. Vláda vo svojom programe stability na rok 2019 plánuje zlepšenie celkového salda z deficitu vo výške 1,0 % hrubého domáceho produktu (HDP) v roku 2018 na deficit vo výške 0,5 % HDP v roku 2019, 0,4 % HDP v roku 2020 a 0,2 % HDP v roku 2021. Na základe prepočítaného štrukturálneho salda⁶ sa predpokladá, že strednodobý rozpočtový cieľ, ktorým je deficit vo výške 1 % HDP v štrukturálnom vyjadrení, sa dosiahne v roku 2019, pričom sa zohľadnia úľavy spojené so zavádzaním štrukturálnych reforiem, na ktoré bola udelená dočasná odchýlka. Podľa programu stability na rok 2019 sa očakáva, že pomer dlhu verejnej správy k HDP klesne do roku 2022 na 33,1 % HDP. Prognózy rastu HDP uvedené v programe stability na rok 2019 sa zdajú realistické. Riziká ohrozujúce rozpočtovú pozíciu sú vyvážené.

⁶ Saldo očistené od cyklických vplyvov bez jednorazových a dočasných opatrení, prepočítané útvarmi Komisie podľa spoločne dohodnutej metodiky.

- (7) Rada 13. júla 2018 odporučila, aby Lotyšsko v roku 2019 dosiahlo svoj strednodobý rozpočtový cieľ so zreteľom na úľavy spojené so zavádzaním štrukturálnych reforiem, na ktoré bola udelená dočasná odchýlka. Je to v súlade s maximálnou nominálnou mierou rastu čistých primárnych verejných výdavkov⁷ vo výške 4,8 % v roku 2019, čo zodpovedá zlepšeniu štrukturálneho salda o 0,2 % HDP. Na základe prognózy Komisie z jari 2019 sa očakáva, že Lotyšsko sa po zohľadnení úľav spojených so zavádzaním štrukturálnych reforiem, na ktoré bola udelená dočasná odchýlka, priblíži k svojmu strednodobému rozpočtovému cieľu. Súčasné posúdenie preto naznačuje riziko istej odchýlky v roku 2019. Zároveň by očakávaná nominálna miera rastu čistých primárnych verejných výdavkov v súčasnosti poukazovala na riziko značnej odchýlky od požiadavky v roku 2019. Za predpokladu, že štrukturálne saldo sa už nebude približovať strednodobému rozpočtovému cieľu, a so zreteľom na úľavy spojené so zavádzaním štrukturálnych reforiem, na ktoré bola udelená dočasná odchýlka, by bolo v budúcich posúdeniach potrebné zohľadniť možnú odchýlku od požiadavky.

⁷ Čisté primárne verejné výdavky pozostávajú z celkových verejných výdavkov bez úrokových výdavkov, výdavkov na programy Únie plne hrađených z fondov Únie a nediskrečných zmien vo výdavkoch na dávky v nezamestnanosti. Tvorba hrubého fixného kapitálu financovaná z vnútroštátnych zdrojov je rovnomerne rozložená na obdobie štyroch rokov. Diskrečné opatrenia na strane príjmov alebo zvýšenia príjmov vyplývajúce z právnych predpisov sú zohľadnené. Jednorazové opatrenia na strane príjmov aj výdavkov sú vzájomne započítané.

- (8) Vzhľadom na predpokladanú produkčnú medzeru Lotyšska vo výške 1,3 % by nominálna miera rastu čistých primárnych verejných výdavkov v roku 2020 nemala presiahnuť 3,5 %, čo zodpovedá štrukturálnej úprave vo výške 0,5 % HDP na základe spoločne dohodnutej matice úprav požadovanej v Pakte stability a rastu. Na základe prognózy Komisie z jari 2019 sa očakáva, že v prípade nezmenených politík sa Lotyšsko priblíži k svojmu strednodobému rozpočtovému cieľu. Súčasné posúdenie preto naznačuje riziko istej odchýlky v roku 2020. Zároveň by očakávaná nominálna miera rastu čistých primárnych verejných výdavkov v súčasnosti poukazovala na riziko značnej odchýlky od požiadavky v roku 2020. Ak sa predpokladá, že štrukturálne saldo sa už nebude približovať strednodobému rozpočtovému cieľu, v budúcich posúdeniach by bolo potrebné zohľadniť možnú odchýlku od požiadavky. Rada celkovo zastáva názor, že Lotyšsko musí byť od roku 2019 pripravené prijať ďalšie opatrenia na dosiahnutie súladu s ustanoveniami Paktu stability a rastu.
- (9) Daňové príjmy ako podiel na hrubom domácom produkte Lotyšska sú nízke v porovnaní s priemerom Únie a do určitej miery obmedzujú poskytovanie verejných služieb, najmä v oblasti zdravotnej starostlivosti, a sociálne začlenenie. Kapitál a majetok sú relatívne nedostatočne zdaňované a zmrazenie hodnôt používaných na výpočet daní z pozemkov a nehnuteľností bude ďalej znižovať takto získavané príjmy. Zároveň daňové zaťaženie práce v prípade zamestnancov s nízkou mzdou zostáva vo vzťahu k priemeru Únie vysoké, a to napriek tomu, že sa znížilo. Podľa rôznych odhadov sa zdá, že podiel tieňovej ekonomiky v posledných rokoch klesol. Podiel nenahlásenej hospodárskej činnosti v Lotyšsku je však vyšší ako v iných pobaltských štátoch. Predovšetkým nedostatočné nahlasovanie miezd („mzdy vyplácané na ruku“), najmä v odvetví stavebníctva, tvorí veľkú časť tieňovej ekonomiky.

- (10) Lotyšsko po zavretí svojej tretej najväčšej banky v dôsledku obvinení z prania špinavých peňazí sprísnilo pravidlá týkajúce sa klientov, ktorí nie sú rezidentmi. V dôsledku toho od mája 2018 výrazne klesli nerezidentské vklady, ktoré sú hlavným zdrojom rizika prania špinavých peňazí v Lotyšsku, no problémy súvisiace s bojom proti praniu špinavých peňazí pretrvávajú. Lotyšsko okrem toho vypracovalo podrobný akčný plán na zlepšenie svojej stratégie boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Medzi hlavné priority uvedené v akčnom pláne patrí posilnenie rizikovo orientovaného dohľadu, zabezpečenie potrebných ľudských zdrojov pre dozorné orgány a zaistenie účinnej výmeny informácií a spolupráce medzi vyšetrovacími orgánmi a súkromným sektorom. Po prijatí týchto opatrení by sa náležitá pozornosť mala venovať ich účinnému vykonávaniu. Napokon je potrebné zvýšiť kapacitu orgánov presadzovania práva a justičných orgánov.
- (11) Lotyšsko čelí výzvam v súvislosti s uplatňovaním viacerých zásad sociálnej ochrany a začlenenia v rámci Európskeho piliera sociálnych práv. V Lotyšsku je vysoká nerovnosť príjmov z dôvodu nízkej miery prerozdeľovania prostredníctvom daňovo-odvodového systému. Primeranosť sociálnych dávok ostáva nízka a vplyv sociálnych transferov na znižovanie chudoby a nerovnosti je obmedzený. Riziko chudoby u starších ľudí a ľudí so zdravotným postihnutím je pomerne vysoké a zvyšuje sa v dôsledku toho, že dávky nedržia krok s rastom miezd. Miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia u starších osôb bola v roku 2018 na úrovni 49,0 % (priemer Únie v roku 2017 bol 18,2 %), pričom u osôb so zdravotným postihnutím bola v roku 2017 na úrovni 40,7 % (priemer Únie v roku 2017 bol 29,3 %). Štátne dávky sociálneho zabezpečenia pre osoby so zdravotným postihnutím a minimálne starobné dôchodky neboli upravované od roku 2006. Reforma minimálnej úrovne príjmov oznámená v roku 2014 sa neuskutočnila, čo má negatívny vplyv na najchudobnejšie domácnosti. Nedostatočný ostáva aj prístup k dlhodobej starostlivosti. Preto sú potrebné investície na riešenie sociálneho vylúčenia vrátane potravinovej a materiálnej pomoci pre najodkázanejšie osoby. Okrem toho sú potrebné investície, a to aj do infraštruktúry, na zlepšenie prístupu k starostlivosti o deti, dlhodobej starostlivosti, zamestnaniu a iným sociálnym službám a na umožnenie integrácie zdravotníckych a sociálnych služieb vrátane prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť. Podiel ľudí, ktorí čelia závažnej deprivácii v oblasti bývania, patrí medzi najvyššie v Európe (priemerne 15,2 % oproti 4,0 % v Únii v roku 2017) a ponuka sociálneho bývania je nedostatočná. Sú potrebné investície na zlepšenie poskytovania cenovo dostupného bývania.

- (12) Zatiaľ čo celková miera zamestnanosti je vysoká a zvyšuje sa, počet zamestnancov je negatívne ovplyvnený nepriaznivým demografickým vývojom a vysťahovalectvom. Zamestnanosť sa navyše líši v závislosti od regiónov a úrovne zručností. Starší ľudia so zastaranými zručnosťami sa stretávajú s väčšími ťažkosťami. Nízka úroveň digitálnych zručností pracovnej sily obmedzuje využívanie digitálnych technológií v podnikoch a inovačný potenciál. Účasť dospelých na vzdelávaní a zapojenie nezamestnaných do aktívnych opatrení na trhu práce sú nižšie ako priemer Únie.
- (13) Vzdelávací systém čelí výzve konsolidovať zdroje a súčasne zlepšovať kvalitu a efektívnosť. Zatiaľ čo vzdelávací systém Lotyšska si počína dobre, pokiaľ ide o výsledky vzdelávania, prístup ku kvalitnému vzdelávaniu je naďalej závislý od miesta bydliska a typu školy. Dosiahol sa pokrok v reforme učebných osnov v odbornom vzdelávaní a príprave zameranej na zosúladenie s novými požiadavkami na zručnosti a výrazne sa zlepšilo prostredie odborného vzdelávania. Atraktivnosť však zostáva nízka, pričom miera zápisov a miera zamestnanosti čerstvých absolventov je pod priemerom Únie.
- (14) Zabezpečenie ponuky zručností je jednou z hlavných oblastí, v ktorých je potreba investícií naďalej značná. Zodpovedajúce investície, a to aj do infraštruktúry, sú potrebné na zlepšenie kvality a účinnosti vzdelávania a odbornej prípravy a ich relevantnosti pre trh práce a na podporu celoživotného vzdelávania, najmä príležitostí pre flexibilné zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu. Investície sú potrebné aj na zlepšenie prístupu k zamestnaniu vrátane dosahu a pokrytia aktívnych politík trhu práce, funkčnosti pracovnej sily, ako aj sektorovej a regionálnej mobility pracovníkov. V širšom kontexte je posilnenie kapacity sociálnych partnerov dôležité pri podpore spravodlivých pracovných podmienok a plnení záväzkov vyplývajúcich z Európskeho piliera sociálnych práv.

- (15) Nízke verejné výdavky na zdravotnú starostlivosť a nezdravý životný štýl sú hlavnými dôvodmi zlých výsledkov obyvateľstva v oblasti zdravia. Nedávno zvýšené financovanie zdravotnej starostlivosti vyrieši niektoré obmedzenia prístupu súvisiace s ročnými limitmi služieb a dlhými čakacími lehotami. Verejné financovanie zdravotnej starostlivosti je však naďalej výrazne pod priemerom Únie. Včasný a rovnaký prístup k zdravotnej starostlivosti je obmedzený. To vedie k vysokým subjektívne neuspokojeným potrebám starostlivosti v dôsledku vysokých priamych platieb od pacientov, najmä od zraniteľných skupín, ako aj nerovnosti príležitostí. Reformy na zvýšenie efektívnosti a kvality zdravotnej starostlivosti vrátane účinných preventívnych opatrení, zefektívnenia nemocničného sektora, posilnenia primárnej starostlivosti a zamerania sa na riadenie kvality pokračujú, ale sú ešte len v počiatočnej fáze a mali by sa urýchliť. Lotyšsko okrem toho čelí nedostatku pracovnej sily v zdravotníctve, najmä nedostatku zdravotných sestier, čo bráni poskytovaniu verejnej zdravotnej starostlivosti a ohrozuje úspech reforiem v oblasti zdravia. Ak sa do praxe zavedie rozdelenie zdravotníckych služieb do dvoch košov („plné“ a „minimálne“), hrozí ďalšie obmedzenie spravodlivého prístupu k zdravotnej starostlivosti, čo by viedlo k nepriaznivým výsledkom v oblasti zdravia. Na zvýšenie prístupnosti, cenovej dostupnosti a kvality zdravotnej starostlivosti v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva a zabezpečenia zdravšieho a dlhšieho pracovného života sú potrebné zodpovedajúce investície do zdravotnej starostlivosti, a to aj v oblasti infraštruktúry.
- (16) Lotyšsko investuje do výskumu a vývoja len málo a vykazuje výrazný nedostatok investícií v oblasti inovácií. V roku 2017 bol v Lotyšsku podiel výdavkov na výskum a vývoj medzi najnižšími v Únii a v poslednom desaťročí bol pomerne stabilný. Okrem toho financovanie výskumu takmer úplne závisí od fondov Únie. V dôsledku toho je Lotyšsko slabým inovátorom s niekoľkými silnými stránkami, ako je jeho informačná, komunikačná a technologická infraštruktúra, no jeho výkonnosť zaostáva v oblasti ľudských zdrojov, spolupráce verejného a súkromného sektora a investícií do duševného vlastníctva.

- (17) Výrazný nedostatok investícií pretrváva aj pri riešení regionálnych rozdielov. Medzi Rigou a ostatnými regiónmi Lotyšska sú naďalej výrazné hospodárske rozdiely. Zatiaľ čo Lotyšsko ako celok konverguje s Úniou, rozdiely v hospodárskej výkonnosti medzi regiónom hlavného mesta a ostatnými regiónmi sa od pristúpenia Lotyšska k Únii nezmenšili. Konkurencieschopnosť a kvalita verejných služieb sa v jednotlivých lotyšských regiónoch výrazne líši, čo ovplyvňuje ich územnú atraktivnosť. Investičné potreby by preto mali byť zamerané na značné regionálne rozdiely v mobilite a digitálnej infraštruktúre, najmä pokiaľ ide o účastnícke vedenie. Chýbajúce prepojenia v rámci transeurópskej dopravnej siete a s okrajovými a hraničnými regiónmi sú stále veľmi početné, čo má negatívny vplyv na hospodársku činnosť a vývoz Lotyšska. Chýbajú aj investície na dokončenie projektu Rail Baltica a kľúčových projektov v oblasti infraštruktúry elektrizačnej sústavy, ktoré sú súčasťou plánu prepojenia baltského trhu s energiou. Okrem toho sú potrebné investície do efektívneho využívania zdrojov s cieľom urýchliť energetickú transformáciu Lotyšska. Treba vyvinúť viac úsilia o zlepšenie celkovej energetickej efektívnosti, najmä v sektore bývania a dopravy.
- (18) Nedávne prijatie zákona o oznamovateľoch predstavuje pozitívny krok a činnosť protikorupčného orgánu krajiny nedávno tiež nabrala na tempe vďaka odhaleniu viacerých prípadov korupcie vysokopostavených osôb. Napriek tomu sa prijímanie rozhodnutí na úrovni vlády naďalej vníma ako ovplyvňované zvýhodňovaním a proces verejného obstarávania sa považuje za živnú pôdu pre korupciu z dôvodu nedostatočnej transparentnosti, najmä v obciach a štátom vlastnených a komunálnych podnikoch. Zmeny v zákone o hospodárskej súťaži, ktoré nadobudnú účinnosť 1. januára 2020, obmedzia možnosť štátnych a obecných podnikov nepriaznivo ovplyvňovať svojimi činnosťami hospodársku súťaž. Legislatívne zmeny týkajúce sa režimu konfliktu záujmov môžu viesť k zvýšenému zneužívaniu. Nedávno prijatý etický kódex sa nevzťahuje na politicky menované osoby.

- (19) Verejné služby neboli prispôsobené poklesu počtu obyvateľov a starnutiu populácie. Pokles počtu obyvateľov a urbanizácia vedú k nedostatočnému využívaniu infraštruktúry a verejných služieb vo vidieckych oblastiach. Verejná správa, vzdelávanie a služby zdravotnej starostlivosti si vyžadujú stratégie na zachovanie prístupu ku kvalitným službám v riedko osídlených oblastiach a v oblastiach, kde ubúda obyvateľstvo, a súčasné zabezpečenie väčšej efektívnosti. Nedávno bola oznámená všeobecná správna územná reforma, ktorá sa má vykonať do decembra 2021. Včasné vykonanie tejto reformy by mohlo prispieť k zvýšeniu zodpovednosti a efektívnosti verejného sektora, o to viac s ohľadom na operačný program pre fondy Únie, ktorý má byť schválený do roku 2020.
- (20) Programovanie finančných prostriedkov Únie na roky 2021 – 2027 by mohlo pomôcť riešiť niektoré z nedostatkov identifikovaných v odporúčaniach, a to najmä v oblastiach uvedených v prílohe D k správe o krajine na rok 2019. Lotyšsku by to umožnilo využiť tieto finančné prostriedky čo najlepšie so zreteľom na identifikované sektory, pričom by sa zohľadnili regionálne rozdiely. Posilnenie administratívnej kapacity krajiny v oblasti hospodárenia s týmito finančnými prostriedkami je dôležitým faktorom úspechu tejto investície.
- (21) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra na rok 2019 komplexnú analýzu hospodárskej politiky Lotyšska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2019. Zároveň posúdila program stability na rok 2019, národný program reforiem na rok 2019 a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Lotyšsku v predchádzajúcich rokoch. Komisia zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Lotyšsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami Únie vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Únie zabezpečením vstupov na úrovni Únie do budúceho vnútroštátneho rozhodovania.
- (22) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability na rok 2019 a jej stanovisko⁸ je zohľadnené najmä v odporúčaní 1,

⁸ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1466/97.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Lotyšsko v rokoch 2019 a 2020 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť, aby nominálna miera rastu čistých primárnych verejných výdavkov v roku 2020 nepresiahla 3,5 %, čo zodpovedá ročnej štrukturálnej úprave vo výške 0,5 % HDP. Znížiť zdanenie osôb s nízkymi príjmami jeho presunom na iné zdroje, najmä na kapitál a majetok, a zlepšením daňovej disciplíny. Zabezpečiť efektívnu kontrolu a presadzovanie rámca na boj proti praniu špinavých peňazí.
2. Riešiť sociálne vylúčenie, najmä zlepšením primeranosti dávok zabezpečujúcich minimálny príjem, minimálneho starobného dôchodku a podpory príjmu pre osoby so zdravotným postihnutím. Zvýšiť kvalitu a efektívnosť vzdelávania a odbornej prípravy, najmä pokiaľ ide o nízkokvalifikovaných pracovníkov a uchádzačov o zamestnanie, a to aj posilnením účasti na odbornom vzdelávaní a príprave a vzdelávaní dospelých. Zvýšiť prístupnosť, kvalitu a nákladovú účinnosť systému zdravotnej starostlivosti.
3. Zamerať hospodársku politiku súvisiacu s investíciami na inovácie, poskytovanie cenovo dostupného bývania, dopravu a hlavne jej udržateľnosť, efektívnosť pri používaní zdrojov a energie, energetické prepojenia a digitálnu infraštruktúru a zohľadniť pritom regionálne rozdiely.
4. Posilniť zodpovednosť a efektívnosť verejného sektora, najmä pokiaľ ide o miestne orgány a štátom vlastnené a komunálne podniky, a režim konfliktu záujmov.

V Bruseli

Za Radu

predseda
